Ч. 2 Середа 4 (17) січня 1906 Рік XVI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї запечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї.

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Марокканьска справа.

(І.) Сего тиждня, як зачувати мабуть вже нині ві второк розпічнуть ся в Альґесірас засїданя конференциї, котра має занятп ся впорядкованем марокканьскої справи, а від способу єї полагодженя буде зависїти, чи будемо в Европі мати мир, чи настане на Заходї може ще лютїйша війна, як була недавно на далекім Веходї. Може бути, що всї ті поголоски, які перед скликанем конференциї грозили війною, останутъ ся лиш пустим вітром, що остаточно розганяє тучеві хмари: може бути, що они мали лиш на цїли застрашити противників і вплинути на участників конференциї, щоби они старали ся полагодити справу так, щоби остаточно і вовки — европейскі держави — були ситі — і коза — в сім случаю Марокко — була цїла, але то не дасть ся заперечити, що марокканьска справа носить в собі всї зародки великої війни. Бо придивім ся, о що розходить ся в сїй справі?

Марокко лежить за морем, в другій части сьвіта, в Африцї на найдальшім північнім єї заходї. То не в Европі, та й нарід там не европейский, не пхає ся до Европи, навіть не хоче єї знати і рад би сидїти тихо, щоби лиш вільно було єму бути паном у себе дома. Та нї, европейскі держави мають там свої „інтереси“. Спитаєте може, які? Марокко край богатий, повно в нїм всїляких богатств природи: і земля місцями дуже урожайна і родить всїлякого рода плоди, і гори вкриті пралїсами, а в них повно всїлякого рода мінералів, знаходить ся зелїзо, мідь а навіть срібло і золото, єсть і вуголь камінний, отже весь потрібний материял до заведеня великого промислу і торговлї. Єсть все, з чого можна би мати великі зиски, нема лиш благодатий европейскої культури, нема зелїзниць і телеґрафів, нема банків, нема войска і полїциї, нема таких податків як в Европі. Отже знайшли ся добродїї, що хотїли би конче завести всї тоті благодати і в Марокку. Що самі Марокканцї до того неспосібні, се річ ясна; їх треба би до того всего привчити. Але за науку треба заплатити, а той, хто би до того взяв ся, міг би мати в Марокку красний заробок.

Так собі подумали европейскі цивілїзатори і забрали ся до роботи. Але хто має бути тим головним учителем, що має познакомити Марокканців зі всїма тайнами европейскої культури? Як би то була Іспанія, то ще би не дивота, бо она найблизша і так сказати би природна сусїдка Марокка. Та й Францня своїми кольонїями тїсно звязана з Марокком. Але бо так само Анґлії і Нїмеччинї а навіть і Американцям захотїло ся верховодити в Марокку і дивно лиш, що ще й Японцї не станули до тої цивілїзаторскої спілки. Вийшло остаточно на таке, що справа марокканьска прибрала характер новочасного „культурного“ розбишацтва. Кождий з тих добродіїв, кожда з інтересованих в Марокку держав хотїла би сей край загорнути для себе, а він остаточно за малий, щоби заспокоїти апетит всїх.

Анґлія і Франция острили собі найбільше зуби на Марокко і се звістно вже загально, що межи сими обома державами прийшло було до угоди, котра мала їм забезпечити в Марокку найбільші користи. То обурило Нїмеччину, котра виділась не лиш покривдженою в своїх інтересах в Марокку, але навіть просто загроженою у себе дома, бо полїтика бувшого француского міністра справ заграничних Делькассе нїби таки просто грозила Нїмеччинї війною. Щоби розбити пляни Анґлії і Франциї, виїхав був торік нїмецкий цїсар до Танґера в Марокку, щоби там своєю гостиною в краю марокканьского султана зазначити ненарушиміст і независиміст марокканьскої держави та показати, що справа марокканьска не може бути порішена без Нїмеччини. Що опісля вийшло з того, звістно загально. Межи нїмецкою а француcкою дипльоматиєю завела ся остра борба, заговорено навіть досить голосно про війну,

2)

Новий рік рубача.

(Дальше).

По кількох хвилях мовчаня Марийка спитала:

— Ну, а де отець? Чи він може не вернув?

Запитані немов би збирали свої гадки.

— Нї! — сказав вкінци Михайло коротко. — Другі не переставали думати; видко було по них, що та робота мозку була для них тяжша як розлупане якого суковатого пня. Вкінци старий Іван перервав мовчанє:

— Коли ми нинї рано вийшли з Єлепковатого, ішов разом з нами і твій отець. Нас було пять. Може о пів до девятої прийшли ми в смерічки, там ще було добре, але відтак почало мести снїгом. І там ми вже не бачили, де він подів ся. Певне вернув. Шукати ми єго не могли, кождий мав досить з себе. Але єму чей нїчого не стало ся, бо в лїсї було менше снїгу і так не віяло.

„Смерічки“, про котрі згадав старий в своїм оповіданю, були яруги з сеї сторони границї, глубокі, пусті і далеко від людских осель. В тих яругах зимою, особливо в часї метели було дуже небезпечно, бо позбавлені лїса, давали широке поле вітрам, котрі мали перед собою цїлї гори снїгу. Земля там була мокра, слизка і покрита непроходимим ялівцем і карловатими смерічками. Узбіча гір, покриті ще недавно високими лїсами, нинї голі, а попад ялівцем і корчами ожини грає свобідно вітер і наносить в зимі великаньскі маси снїгу, котрий лежить ту звичайно до червня.

— А коли ви прийшли? — спитала Марийка.

— Була може перша година — відповів старий. — Пять годин ішли ми від Карпової долини сюди... гадали вже, що не дібєм ся до хати.

Пять годин на віддаленє, яке в звичайних обставинах не вимагає більше як годину часу.

Дївчина встала.

— Ну, то я іду до дому — сказала.

Нїхто єї не задержував, коли виходила за двері. Але ледве по яких двох мінутах вернула, цїла обсипана снїгом.

— Не можу — відозвала ся з дверий — буря лютить ся ще більше як перше; снїг сипле цїлї гори і кінця єму нема.

— Ну, то лиши ся тут — відповів старий Іван.

І она лишила ся...

Але вже час познакомити любого читателя з Марийчиним вітцем, старим Карпом. Той чоловік, що міг мати яких пятьдесять лїт, уродив ся колись, виріс, працював, оженив ся і знов працював. Житє єго було таке одностайне, як сумні гори єго батьківщини; нїякої зміни, хиба деколи яка недуга, скалїченє, сварня дома, при котрій єго жінка вимолола сто слів, заки він вимовив одно, безнастанна борба з природою і з усїми можливими злиднями; честна душа, що нїколи не мала нїякої злої думки і певне нїколи не думала про що инше, як хиба про потреби щоденного житя. Перше працював Карпо в сьогобічних лїсах, в послїдних часах ходив також за Бескид, бо в тутешних лїсах не було богато роботи. Так і тепер пійшов з чотирома другими на роботу за границю і в дни нашого оповіданя вийшов з тяжко запрацьованим грошем разом з товаришами до дому. Вийшли они о пятій годинї рано при хорошій, ясній погодї; около осьмої години, коли сонце зійшло і снїг заяснів на деревах як чисте срібло, в котрім блищать дияманти і рубіни, перейшли они границю. Дорога була вправдї тяжка, але снїг був дуже глубокий. Нараз, саме коли они ішли через яруги в смерічках гусаком, як рубачі ввичайно ходять, бо ті, що ідуть позаду, вступають в слїди переднього і тому від часу до часу міняють ся, потемнїло небо на заходї, сїрі хмари заслонили небосклін і за кілька мінут почав падати снїг, зірвав ся вітер і настала страшенна метїль. Щастє, що мали вітер позаду, бо против него були би не зійшли. Карпо ішов саме послїдний в рядї. Нараз почув, що ходак на одній нозї попускає. Він укляк, аби єго лїпше привязати; але коли знов підняв ся, стратив вже з очий своїх товаришів. Сїра пітьма окружала єго довкола, як шалений гнав снїг, засипуючи в одній хвили всякий слїд. Не було бесїди, аби найти дорогу; тут і там виставало яке поодиноке дерево над білою, заслоненою сїрою мракою площею; як чорна мара здоймало ся оно оповите сїро-білою заслоною і від часу до часу цїлковито крило ся за неї. Свист, зойк, тріскіт і ломіт довкола, немов би яка дика орда летїла воздухом.

яку лагодив Делькассе против Німеччини, аж остаточно Делькассе мусів уступити і стануло на тім, що справа марокканьска має бути залагоджена на окремій конференциї.

Так отже прийшло до конференциї в Альґесірас. Але що головний спір о Марокко завів ся був лиш межи Німеччиною а Францією і через него треба було скликати конференцию, то обі спорячі сторони оголосили документи в сій справі, — у Франциї т. зв. жовту а в Німеччині білу книгу — котрі мають виказати поступоване обох сих держав в Марокку. Німецкі документи, з котрих частину тут наводимо, суть о стілько для загалу важнійші, що они показують поступоване Франциї в Марокку і що договір межи Францією а Анґлією в марокканьскій справі держано в тайні перед Німеччиною.

Німецка біла книга наводить насамперед голоси француской і анґлійской праси, з котрих німецке правительство набрало переконаня, що Франция виступала в Марокку яко мандатор Европи і в той спосіб хотіла загорнути всю власть в сім краю. Між иньшими написала була француска ґазета, виходяча в Марокку під заголовком „Французске Марокко", під датою 20 цьвітня 1905: „Наш репрезентант в розмові з Махценом (правительство султана) зазначив вартість і конечність предкладаних реформ та зробив слідуючу замітку, за котрої дословний зміст можемо заручити: „Я говорю тут не лиш в імени Франциї, а л е в і м е н и ц и в і л і з а ц и ї і н а р о д і в Е в р о п и".

З таких і тим подібних відзивів в ґазетах набрало німецке правительство переконаня, що Франция виступає в Марокку яко мандатор держав европейских, а що она такого від нікого, а вже зовсім ні від Німеччини не одержала, то німецкі політики висновали з того дальше, що Франция хоче загорнути Марокко в свої руки. Тоді заняла ся сею справою німецка дипльоматия в Танґері. Німецкий консуль у Феві, Вассель, доносить німецкому мінїстерству справ заграничних під датою 21-го лютого 1905 про свою розмову з султаном, в котрій той єму сказав: „Він (султан) держить ся того, що треба „з трома, ба ні, з чотирома народами" обходити ся однаково: з Н і м е ч ч и н о ю і А н ґ л і є ю задля їх торговлї з Марокком, з Ф р а н ц и є ю і І ш п а н і є ю задля їх сусїдства. Султан спитав відтак, чи францускийй посол (Сен Рене Тальяндіє) може покликувати ся на якийсь загальний мандат. На то відповів консуль: З нашої сторони такого мандату нїхто єму не дав. Султан висказав тоді свою радість з того, що Німеччина не прилучила ся до француской акциї.

Дня 7 марта доносив консуль о нарадах француского посла з марокканьским правительством на засїданях назиганих „депутациями". Отже на першім засїданю францускиий посол виголосив рід загального викладу і при тім покликував ся і на „чужинцїв", котрі похваляють его внесеня. На другім засїданю предложив він в о й с к о в у п р о ґ р а м у, котра вже була трохи инша, як его давнійша, але все ще така, що годі би на ню згодити ся. Він жадав для кождого баталїону 500 мужа марокканьского войска під проводом одного француского команданта, одного француского віцекоманданта, 5 францускиx офіцирів і 10 альжирских підофіцирів. Баталїон мав би дїлити ся на дві части. Він жадав для Танґера, Ужди, Аюн-Сіді-Меллюк по 3 баталїони, для побережних міст по 2 баталїони, а для Феза і Марракеша „достаточного" числа. Дальше домагав ся він заведеня артилериї з великим числом францускиx інструкторів. З марокканьскої сторони сказали єму, що поки що не можуть ще нїчого рішучого сказати, бо чекають, аж він предложить їм і пояснить цїлий францускиий плян.

Вісти політичні.

Справа реформи виборчої. — До ситуациї на Угорщині. — Події в Росиї. — Конференция в Альґесірас.

В Празї відбув ся оногди з'їзд німецкої партиї поступової в Чехах, на котрім ухвалено резолюцию, признаючу потребу загального рівного права виборчого. В резолюциї тій висказано також гадку, що відносини сил народних не можуть бути змінені а значінє Нїмцїв в Австриї не може бути зменшене. Нїмцї повинні мати відповідну репрезентацию в Радї державній. Наконець жадає ся в резолюциї средств охоронних для меншостий народних в Чехії і висказано надію, що Нїмцї в Чехії сполучать ся разом в виду сполученого ческого народу.

На Угорщинї ситуация не змінена. Як зачувати, мирові переговори, які розпочав був вчера Векерле з проводирями коалїциї, не довели до нїчого. Про переговори розпочаті Люкачем також нїчого не чувати, а тимчасом опозиция, де лиш може, ставить опір правительственним властям. Інсталяция жупана в Сеґединї мало що не відбула ся подібно як інсталяция Ковача в Дебречинї. Коли жупан по інсталяциї їхав на дворець, демонстранти стали кидати в него камінєм. Тоді виступила жандармерия а не могучи дати собі ради з демонстрантами, стрілила до них і зранила чотирох демонстрантів, а одного з них навіть тяжко. Одного робітника, що кинув ся був на жандарма, жандарм пробив баґнетом. Богато демонстрантів арештовано.

В Росиї все ще не успокоїло ся а в прибалтийских провінциях і на Кавказї революциї ще не здушено. В Тифлісї після урядових вістий настав спокій і місто прибрало вже звичайний вигляд, але на провінциї все ще революция, а Ґрузинцї установили навіть провізоричне правительство для себе. Що положене на Кавказї грізне, видко з того, що з ріжних сторін а навіть аж з Одеси вислано туди козаків.

Петербурґска аґентия телеґрафічна розіслала слідуючу характеристичну депешу: Декотрі ґазети приписують президентови ради міністрів, ґр. Вітте, слова, в котрих сказано, що маніфест з дня 30 жовтня не завів нїякої поважної зміни в устрою правлїня в Росиї, що заповіджені в маніфестї свободи і признане думі право не мають бути вповні переведені і що самодержавна власть, така, яка була перед маніфестом, має і на дальше позістати навіть і тоді, коли збере ся дума. Того рода донесеня в часописях суть очевидною ложею і не було би потреби заперечити, як би тота вість не була рознесла ся широко по сьвітї. Що ґр. Вітте не міг того казати, виходить вже з того, що коли би так заявив, то здавало би ся, що сумнїває ся о непохитній волї царя. Того рода

Старий Карпо знав, що він пропащий, що его товариші не можуть єму прийти на поміч, що танцюючі білі платки і курява вскорі его засиплють. Він почав молити ся, голосно, як звичайно робив — вітер і густа сьніжна стїна пожирали его голос, так що він сам себе ледве чув. Доси він все ще не заблукав ся, мимо того, що нїчого не бачив перед собою на пять кроків — то дивно, як ті люди уміють розпізнати ся в положеню і як нїчого не в силї відвести їх від раз обібраного напряму — він знав добре, де він був, але той скажений сніг, що чим раз густїйше падав, що місцями творив цїлі гори, мусїв его вкінци присипати, як присипав довкола всї корчі і деревця, високі на півтора і більше сяжнів.

Нараз прийшло єму на гадку, що кількасот кроків від місця, де він саме з снїгом борикав ся, стояла ще перед кількома лїтами колиба, яких давно бувало богато в доохрестних лїсах, яко нічний захист для пастухів, котрі проводили тут у верховинї цїле лїто при худобі. Коли-б міг до тої хати ще добити ся і коли она взагалї ще стояла і не розвалила ся під напором вітрів, в снїгу, дощів і непогоди, то він міг уратовати ся.

Він не довго надумував ся, звернув в бік від дороги і пішов на право. Справдї він не помилив ся; вже по кількох хвилях незвичайно томлячого ходу дійшов до густого лїса, де ґураґан розбивав ся о пнї грубих дерев і де внаслїдок того не так сильно мело і менше було снїгу. Він міг відотхнути, набрати нових сил і пустити ся дальше в гущавину. Майже темна ніч окружила его, бо високо в горі на галузях дерев лежав густий снїг і творив немов би склепінє, вправдї склепінє хитке, бо під напором бурі вєюди валило ся і з лоскотом западало ся, то тут, то там, але все по хвили творило ся нове.

Так біг він наперед в мрачнім сьвітлї лїсної тїни, передирав ся крізь колючі корчі, що калїчили до крови его лице і синї від студени, заціпенїлі руки. Місцями западав ся в ями, спотикав ся о гниючі колоди, але все таки страшенний сніг не спиняв его віддиху, не засланяв єму очий, а его знанє місцевости не милило его.

Перед ним виринула колиба, цїлком добре удержана межи молодими деревцями. На метер високо вкриває снїг її кришу, снїг довкола як білі, мягкі простирала. Трохи на боцї, напротив вітру, здоймав ся старший лїс, чорний і темний в сїрім півсьвітлї, як високий, зачарований мур. Навіть двері від колиби були неушкоджені і висїли на своїм місци.

Він увійшов. Вузка, низька, темна комната, до котрої темноти око мусїло насамперед привикнути, заки розпізнало предмети, які тут були: по серединї камінна кухня, леговище до спаня, вистелене грубо мохом і сїном, кілька вязанок ріща, кусники дров, а навіть пять чи шість грубих на пів метра і так високих клеців.

Він був уратований, вже не бояв ся: єму видавало ся навіть тепло і привітно в тій простій, з грубо отесаного дерева збудованій хатї, що стояла далеко від людских осель, сама в дикім лїсї, що колисаний бурею, стогнав і зойчав як умираючий велит. Та гадка, то порівнанє може би прийшло тобі до голови, любий читателю, але бідному Карпови нїчого такого не приходило — він лиш молив ся заєдно і повтаряв одну молитву за другою, які лиш знав. Відтак повалив ся на леговище на смерть утомлений і сонний.

Мусів довго так лежати, коли вкінци спостеріг ся, що проймаюча студінь майже заморозила его. Зірвав ся, простягнув ся, почав натирати руки. Довкола него була глубока пітьма — зробила ся ніч. На дворі вила без перестанку буря, дерева шумїли, скрипїли і стогнали як перед тим. Він прийшов до пересьвідченя, що мусить замерзнути, коли єму не удасть ся розпалити огонь. Его синї, закостенїлі руки глядали на помацки ріща, найшли его і поклали на огнище; відтак почав перешукувати всї кишенї, аби найти сірник — але дармо, не найшов нї одного; він був з усїх рубачів одинокий, що не курив, лїпше кажучи, що відвикав ся від куреня, задля сьвятого спокою з женою дома, що заєдно воркотїла і сварила на поґане марноване гроша, доки аж він не зарік ся люльки. Тому не мав він майже нїколи при собі сірників. Его взяла зневіра; він поклав ся знов, аби заціпенїти, замерзнути...

(Конець буде).

сумнів есть виключений у кождо[го] вірного підданого, а тим більше не міг о тім сумнївати ся президент ради міністрів.

В справі марокканьскої конференциї в Альґесірас висказують з многих сторін погляд, що конференция буде відкрита заявою одної з держав, що треба оголосити засаду отвертих дверий в Марокку, позаяк всї репрезентовані на конференциї держави мають там інтереси торговельні. Здає ся, що Нїмцї зрекли би ся тодї внесеня подїлу Марокка на полоси, в котрій надзір полїцийний був би призначений поодиноким державам.

Новинки.

Львів, дня 16-го січня 1906.

— **Затверджене вибору.** Є. Вел. Цїсар затвердив вибір Окт. Салї, властителя більшої посїлости в Висоцку на маршалка і Онуфр. Городиньского, властителя більшої посїлости в Романівцї, на заступника маршалка ради повітової в Бродах.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар найвисшою постановою з дня 3-го січня с. р. надав приватному доцентови для внутрішної медицини на універсететї у Львові, примареви шпиталя, дрови Йос. Вичковскому, титул надзвичайного професора університету. — П. Мінїстер скарбу іменував в технїчній контроли скарбовій контрольорів: Генр. Концкого, Ад. Плазиньского, Ів. Сливиньского, Брон. Рожаньского і Йос. Кендзерского старшими контрольорами.

— **Впреосьв. Митрополит** Андрей Шептицкий виїхав на два днии до Жовкви.

— **Письменні іспити** клявзурові для кандидатів учительского званя в ґімназиях і реальних школах та кандидаток того-ж званя в жіночих лїцеях відбудуть ся у Львові в днях 1-го і 3-го лютого с. р., а опісля наступлять устні іспити. Кандидати і кандидатки, котрі наміряють приступити до іспитів в тім речинци, мають повідомити про те дирекцию іспитової комісиї найпізнїйше до 25-го с. м.

— **Пригода на зелїзници.** З Бучача доносять: Дня 14 с. м. дістав ся при пересуваню возів на тутешнім двірци кондуктор Михайло Дуда під колеса тягарового воза, котрі розторощили ему лїву руку і скалїчили в чоло. Зелїзничий лїкар др. Крижановский відвіз раненого в ночи до загального шпиталя в Станиславові.

— **Напад на коршму.** Із Скалата пишуть: Дня 8 с. м. напало кільканайцятьох хлопцїв сїльских в Козинї, селї скалатского повіта, положенім над російского границею, на шинк Давида Саса, погасили сьвітло і побили відтак кількох присутних в коршмі жидів, котрі утїкли. Напастники знищили відтак шинк і мешкане коршмаря, вибили шиби і зрабували запас горівки. Жандармерия, котра зарядила зараз слїдство, виелїдила безпроволочно всїх напастників і відставила їх до карного суду.

— **Засипані на смерть.** З Городка доносять: В громадї Берездівцях при нагодї виконуваня бараболь з кінця дня 8 с. м. засипала земля економа Войт. Томчина і робітника Йосифа Годованого. Томчина витягнено вже нежівого, Годований виправдї жив але має в двох місцях зломану ногу.

— **Небезпечного пташка** арештувала вчера львівска полїция. Єсть ним волоцюга, котрий подав ся за Михайла Татарковского і має походити з Кимира. При ревізиї найдено в его кишени закровавлений ніж. Арештований, не доглянувши на показанім здалека ножи слїдів крови, сказав, що уживав его лише до хлїба і забувши ся, сховав его до кишенї.

— **Видалене лихварів.** По многих розправах румуньска рада мінїстрів приказала видалити з границь Румунїї 9 лихварів, замешкалих в Букарештї, котрі закидали свої сїти на молодїж, належачу до богатих родин, виманюючи від неї векслї на величезні суми. Між видаленими мав бути якийсь Фридрих Гольдвурм, що мав кілька мілїонів франків маєтку.

— **Злодїйский дотеп.** П. М. П. украдено оногди в церкви оо. Василіян у Львові срібний годинник з плетеним ланцушком. На місце украденого годинника всадив злодїй до кишенї п. М. Т. стару, порожну мошонку, украдену комусь иншому.

— **Непоправний.** Іван Гаврилюк, дозорець каменицї у Львові, доніс в суботу полїциї, що з мешканя утік вже четвертий раз син его, 8-лїтний Стефан. Причиною утечі хлопця з дому родичів має бути „відраза до школи“.

— **Самоубийство.** В будинку клїнїки при ул. Пиярів у Львові відобрав собі передвчера вечером житє вистрілом з револьвера в серце, 30-лїтний др. Тадей Чаплицкий, асистент положничої клїнїки дра Марса, син старшого інжинїра Видїлу краєвого. Причиною самоубийства був нервовий розстрій.

— **Точний урядник.** Недавно — як доносить Pester Lloyd — застрілив ся начальник угорскої громади Керепеш, Стефан Туранїй, сидячи при своїм урядовім столику, одїтий в сьвяточний одяг. Слїдство виказало, що самоубийник всї свої справи полишив у взірцевім ладї. На столику лежала метрикальна книга, отверта на записаній сторонї. Туранїй в порядку записав в нїй свою смерть, подаючи точно час і місце смерти, з доиискою, що помер від вистрілу з револьвера. На кінци підписав ся яко ведучий метрики. Мінїстерство уневажнило то вписане до книги, доказуючи, що померший не мав права записувати своєї власної смерти і підписувати ся яко ведучий метрики. Наслїдник самоубийника мусїв переписати уневажнений впис яко властивий урядник.

— **Про російско-японьску війну** мав оногди ґр. Стан. Шептицкий, капітан ґенерального штабу, відчит у войсковім касинї у Відни. Ґр. Шептицкий брав участь майже у всїх битвах і в многих вивідуючих віддїлах, в части з віддїлом ґенерала Ренненкампфа, то при 2. бриґадї 35-ої дивізиї войска, то знов при 17 корпусї европейскім і 3. сибірскім. Через 17 місяців він безнастанно стикав ся з російскими офіцирами і вояками, длятого міг вірно представити всї добрі і лихі сторони російскої армії. Про армію загалом висловив ся ґр. Шептицкий з повним признанєм, а неповодженє Росиян в тій війнї приписує частим нохибкам полководцїв і неумістній їх тактицї военній. Куропаткин не умів вихісновати настрою своєї армії і примінюючи в часї цїлого року тактику дефензивну, ослабив духа армії. Він не оцїнив, що теперішнє войско потребує вже в перших днях, а що найбільше в перших місяцях побіди, аби набрати довіря в себе і мати охоту до дїланя. Крім того Куропаткин хибно поступав, розриваючи звязи войскових віддїлів. Він бачив все перед собою японьску перевагу і все бояв ся, що его Японцї обійдуть. Він сам, як і его ґенерали держали ся засади: хто менше ризикує, той буде мати менше страти. А тимчасом Японцї не бояли ся нїгде ризикувати і тому побіджали. Тяжко сказати, що російска армія мусїла витерпіти внаслїдок такого поведеня своїх полководцїв. Тому тим більше треба піднести хоробрість і стійкість російских вояків, яку они проявляли помимо того всего на кождім кроцї. Ґр. Шептицкий перейшов опісля до оцїнки російскої кінноти, піхоти і артилєриї. Кінні патрулї безнастанно стрічали кордони пішних японьских патруль, перед якими утікали і нїчого не могли бачити. Патрулї, висилані підчас битви, або зовсїм не доходили до противника, або як дістали ся, то нїчого не бачили. Офіцирскі патрулї також не приносили нїяких вістий. Ґенерал Мищенко не умів вихіснувати скорости своєї кінноти, тому знаменита російска кіннота через своїх полководцїв не сповнила своєї задачі. Російска піхота ішла у бій з повним довірєм у побіду, але вояк непросьвічений не умів дїлати самостійно і тому Японцї побивали Росиян. Коли вояк не бачив коло себе певного товариша, на котрого міг би спустити ся, то утікав. Офіцири з малими виїмками не мають понад ровень середного войскового образованя нїякого ширшого сьвітогляду. Житє їх просте, без всяких вимогів. Відносини офіцира до рядового патриярхальні і за мало войскові. Російска артилєрия була дуже добра, але не було добрих командантів, відповідної амуниции і доброго вишколеня артилєристів. Відчит закінчив ґр. Шептицкий ось як: Чому російску армію побито? По перше тому, що не було визначного полководця, в котрім лучили би ся всї необхідні прикмети вояка і вожда: відвага, енерґія, рішучість і розвага. По друге тому, що виобразоване войска було недостаточне, і лучало ся нераз в битві, що поодинокі віддїли находили ся в такім положеню, яке було для них новостию. По трете вкінци, занедбано виробити у войску патриотичну пожертвованість так, що в борбі запал не відносив ся до вижини, яка є конечною, коли войско має осягнути найвисше напружене дїяльности. То „гура!“ російских вояків на манджурскім боєвищи не звенїло так сильно і так ідеально, як за часів Суворова. Оно звучало низше як японьске „банзай“ і тому було приглушене. — На відчитї ґр. Шептицкого були архикнязї, ґенерали і висші офіцири і нагородили прелеґента живими оплесками. — На слїдуючий тиждень буде мати у тім самім войсковім товаристві відчит поручник драґонів Ервин Франц, котрий брав участь у війнї по сторонї японьскій; отже буде то немов доповнене відчиту ґр. Шептицкого.

† **Померли:** Стефан Ганущак, учитель рускої ґімназиї у Львові, дня 4 с. м. у своїх родичів в Повергові, рудецкого повіта, в 26-ім роцї житя. Покійний, що брав живу участь в научнім житю львівскої академичної молодежи, полишив по собі щирий жаль в кругах товаришів і знакомих; — др. Едвард Подлевский, радник Двора, емерит. прокуратор скарбу, б. предсїдатель іспитової комісиї віддїлу судового, б. посол до ради державної, властитель більшої посїлости, у Львові, в суботу дня 13 с. м. в 80-ім роцї житя; — Анна Літиньска, вдова по гр.-кат. сьвященику і властителька реальности, у Львові, в 75-ім роцї житя; — Мариян Яворский, емер. учитель, в 55-ім роцї житя, у Львові; — Мария Касиян, жена судового официяла, дня 13-го с. м. в 42-ім роцї житя, в Ряшеві.

Телеґрами.

Будапешт 16 січня. Budap. Hirlap доносить, що проводирі коалїциї заявили, що мирові предложеня поставлені Векерлїм, суть неможливі до принятя. Az Ujszag пише, що не есть виключене утвохене переходового кабінету.

Альґесірас 16 січня. Перше засїдане конференциї марокканьскої назначене на нинї о 3 год. по полудни.

Льондон 16 січня. Дотеперішний вислїд виборів есть слїдуючий: 99 лїбералів (в тім 14 членів партиї робітничої) і 29 унионістів. Партия мінїстерска зискала 50 мандатів, партия робітнича 11.

Мадрид 16 січня. Обговорюючи конференцию в Альґесірас заявляє „Heraldo“, що солїдарність партий социялїстичних в Нїмеччинї, Анґлїї і Франциї есть найлїпшою запорукою мира.

Петербург 16 січня. Цар видав до президента сьв. синоду указ в цїли скликаня собору, котрий має заняти ся реформою православної церкви.

Вашінґтон 16 січня. В сенатї протестував Бакон против участи Америки в марокканьскій конференциї, бо то противить ся традицийній полїтицї краю.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).